GODZIENNA

Nr. 191. ROK 1833. WTOREK 23 LIPCA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, o god. 10 przed południem w drukarni St. Gieszkowskiego.

PRENUMERATA
Kwartalna...... złp. 12
Miesięczna...... „ 5

Jutro Felixa Męczen.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° R.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7	27 2, 248	+ 12,9	+ 10,2	Pł. zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
22. 12	„ 2, 644	14,8	10 5	Pn. zachodni słaby	„	
3	„ 2, 612	15 8	7,0	„ średni	„	
9	„ 3, 282	+ 11,8	+ 5,5	„ słaby	„	Deszcz

Część Urzędowa.

W IMIENIU RZĄDU

TRYBUNAŁ PIERWSZEY INSTANCYI

Wydał wyrok następujący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na audyencyi publiczney Trybunału I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, dnia szesnastego Lipca tysiąc ośmset trzydziestego trzeciego roku.

WYDZIAŁ I.

Obecni:
Mąkolski Prezes.
Dymidowicz Ass. Z. Sędz.
Kopff O. P. D. w Z. Sędz.
Placer Ass. Z. Pisarza.

TRYBUNAŁ.

Zważywszy, iż gdy na dniu 12 Lipca r. b. przed Trybunał Handlowy liczne sprawy przeciwko Handlowi Pana Macieja Stummer wytoczone zostały z Wexlów, których termin wypłaty już upłynął, gdy odgłos publiczny przekonywa, iż P. Maciey Stummer z Krakowa wyjechał, nie zostawiwszy nikomu polecenia zaspokojenia Wexlów, już wypłacalnych, a tak z tego powodu zachodzi potrzeba zabezpieczenia praw nieobecnych wierzycieli, przeto:

TRYBUNAŁ

Po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego, postępując według Art. 13 księgi III Kod. Hand. Handel P. Macieja Stummer za upadły z d. 12 Lipca r. b. uznaje. Kommissarzem upadłości Pana Kopffa Assessora Sądu swego, Kuratorami zaś PP. Józefa Rydla i Bąkowskiego Adwokata mianuje, oraz wzywa Sąd Pokoju Miasta Krakowa Okręgu I. aby przyłożenie pieczęci na handlu upadłego niezwłocznie przedsięwziął; — oczem Dyrekcya Policyi zawiadomia się końcem zastósowania się do Art. 19 księgi III Kod. Han. Ustanowienie wpisu zawieszając, mocą niniejszego wyroku z tymczasową Exekucyą bez kaucyi, zapadłego którego wywieszenie w Izbie Audyencyonalney Trybunału Sądu swego oraz podanie do Gazet krajowych postanawia.

(podpisano) *Mąkolski.*
Placer Z. Pisarza.

Zalecamy i rozkazujemy wszystkim Komornikom (od którychby się tego domagano) aby niniejszy Wyrok wyexekwowali, Prokuratorem aby tego dopilnowali, Kommendantom i Urzędnikom siły zbroyney, aby pomocy woyskowey dodali, gdy o to prawnie wezwanemi będą.

(podp.) *Mąkolski.*
Placer Z. Pisarza.

Za zgodność niniejszego wyciągu głównego z wyrokiem oryginalnym świadczę *Placer*
Za Pisarza Trybunału.

W Krakowie w gmachu Sukiennicach d. 23 Lipca b. r. o godz: 11 ranney w drodze exekucyi sądowey przez publiczną licytacyą sprzedany zostanie Zegar stołowy godziny i kwadranse bijący, za gotową zaraz zapłatę.

Kraków d. 20 Lipca 1833 r.

Skorczyński kom. sąd.

Część Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

POLSKA.

Warszawa 18 *Lipca*.

SĄD NAYWYŻSZY KRYMINALNY.

Nayjaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyi Król Polski, po uśmierzeniu zwycięzkiém woysk swoich orężem, byłego w Królestwie Polskiem rokoszu, udzielając nayłaskawiey Manifestem swym z d. 20 października (1) listopada 1831 r. ogólną amnestyę mieszkańcom Królestwa Polskiego, udział w rokoszu mającym; wyłączył od przebaczenia tych tylko, których ukarania, jako istotnych sprawców złego, wymagały prawa przez nich zdeptane. Dla sądzenia ich, Jego Cesarsko-Królewska Mość znalazłszy właściwe, dekretem swym z d. (25) Lutego 1832 r. ustanowić w Warszawie Sąd Naywyższy Kryminalny, na zasadach jakie służyły przed rokoszem dla rozpoznania spraw o zbrodnię stanu; polecić raczył, w ocenieniu przestępstwa i zastósowaniu kary, trzymać się przepisów kodexu karnego dla Królestwa Polskiego; co się zaś tycze procedury, zachować porządek obowiązujący w Warszawie i w większey części kraju od czasu przyłączenia go do Cesarstwa Wszech Rossyi. Z pomiędzy obwinionych o spełnienie czynu, które z pod ogólnego przebaczenia wyłączona zostały, jedni stawieni byli przed sądem, drudzy stawili się dobrowolnie; tym zaś, których teraźnieyszy pobyt nie był wiadomym, stósownie do Art. 65 powołanego postanowienia, wręczone zostały pozwy w mieyscu ich ostatniego wiadomego zamieszkania, obeymujące zarzut przeciw każdemu walczący i nakaz stawienia się przed delegacyami inkwizycyjnemi Sądu Naywyższego Kryminalnego w przeciągu dni 15 od daty doręczenia pozwu. Gdy jednak wielu z pomiędzy zapozwanych, a mianowicie załączającą się do niniejszego zapozwu edyktalnego listą z wyszczególnieniem przedmiotu obwinienia objęci, dotąd nie stawili się; przeto na zasadzie wyżey wyrażonego art: 65 urządzenia Sądu Naywyższego kryminalnego, wyznaczonym zostaje od daty niniejszego ogłoszenia termin powtórny, pietnastodniowy dla obwinionych zamieszkujących w królestwie Polstwie, dwumiesięczny zaś dla przebywających za granicą; przyczem ostrzega się każdego z nich, iż gdyby w tym przeciągu czasu nie stanął, uważanym będzie za wyłamującego się z pod prawa, utracającego wszelkie przywileje obywatelstwa; majątek jego przez czas niestawienia się ulegnie sekwestrowi; nie wolno mu już będzie szukać obrony w prawie, zostanie poszukiwanym, a każdy mieszkaniec obowiązanym; będzie donieść o mieyscu w którémby się ukrywał. Ostrzega się również wszystkich rzeczoną listą objętych, iż w razie niestawienia się w przeciągu oznaczonego czasu przed delegacyami inkwizycyinemi Sądu Naywyższego Kryminalnego, uważani będą za niemogących odeprzeć istnieiących przeciw nim poszlak i Sąd przystąpi do wydania zaocznego wyroku w ich sprawie. Wszelkie władze cywilne i woyskowe w królestwie Polskiem obowiązane są pod naysurowszą odpowiedzialnością, każdego załączającą się listą objętego obwinionego, któryby w oznaczonym terminie przed Delegacyami niestanął, skoro gdziekolwiek pokaże się, natychmiast przytrzymać i pod strażą do Sądu Naywyższego Kryminalnego odesłać.

W Warszawie d. 3 (15) lipca 1833 r.

Prezes Sądu Naywyższego Kryminalnego, w zastępstwie Jenerał Lejtnant *Sulima*.

Pisarz Sądu Naywyższego Kryminalnego *Kaliński*.

(G. W.)

WIADOMOŚCI Z DAWNIEYSZYCH POCZT.

ANGLIA.

Londyn 5 *Lipca*.

Według doniesień z Lizbony pod dniem 25 czerwca, spodziewano się tam co chwila stanowczych wypadków. W Lizbonie i okolicy stały następujące woyska, 1 batalion z pierwszego pułku piechoty 500 ludzi, 5ty batalion z 14 pułku, 500 ludzi; 5 batalionów Cacadores, 2,500 ludzi; 4 bataliony Roalistas, 1200 ludzi i 200 ludzi regularney jazdy, razem 4900 ludzi; siła zbroyna policyi w Lizbonie wynosi 1600 ludzi.

Angielska korweta Pike, która opuściwszy Lizbonę d. 26 a Oporto dnia 28 czerwca przybyła do Falmouth dnia 2 lipca, przywiozła wiadomość, iż przed samem teyże odeyściem z pod Lizbony, doniesiono tamże przez telegrafy, o wylądowaniu wyprawy Don Pedra pod Lagos; bliższe szczegóły jeszcze nie były wiadome. Miasto Lagos leży 36 mil (143 angiels.) na południe od Lizbony w prowincyi Algarbji, nie daleko przylądka St. Wincentego, obwarowane jest kilkoma zamkami. W Lizbonie panuje wielkie poruszenie; ze wszystkich stron ściągano wojska. Cholera grasuje tam ogromnie, do 10,000 ludzi umarło już na tę zarazę. Eskadra Don Pedra pod dowództwem admirała De Ponza (Napier) ooplynęła do uyścia Tagu, w celu zatrudnienia eskadry Don Miguela, lub zmuszenia teyże do bitwy. Angielski bryg *Leveret* który rownocześnie z eskadrą konstytucionistów opuscił Oporto, przywiozł admirałowi angielskiemu stojącemu przed Tagiem, doniesienie o tych poruszeniach i wrócił natychmiast na morze dla uważania dalszych poruszeń. Don Miguela okręty były gotowe do wypłynienia, i miały w krótce odeyść w celu blokowania rzeki Duero. Przed uyściem teyże stało do 70 okrętów kupieckich z wszelkiemi zapasami, które dzień i noc wyładowywano w Oporto.

W niższey izbie rozprawiano dziś nad bilem względem kościoła irlandzkiego i przyjęto bez oporu wszystkie 161 klauzul.

Xiąże Wellington kazał umieścić w dzienniku wyższey izby, protestacyę przeciwko 5mu artykułowi bilu względem niewolników, która dotąd podpisaną jest przez lordów, xięcia Cumberlandyi, Salisbury, Roslin, Kenyon, Gordon, Ellenboroug, Melros, Salfersford, Camden, Darthmouth, Brawlow, Wallace, Penshurst, Vane, Sandwich i Hay.

Do hrabstwa Kilkeny w Irlandyi nadesłano urzędowy rozkaz, aby wszystkie osoby które z przyczyny niepokojów irlandzkich aresztowane były, jeżeli ich uwięzienia nie inne były powody, niezwłocznie zostały na wolność wypuszczone.

Według tuteyszych gazet, udowodniły trzy mocarstwa sprzymierzone, widocznie swoją szczerą chęć stanowczego załatwienia sporów hollendersko-belgijskich, dla czego mianowali swoich pozłów przy dworze króla Belgów; a mianowicie Austrya, hrabiego Dietrichstein.— Tym sposobem byłby więc król Leopold przypuszczony do wszelkich praw i przywilejów rodzin monarchicznych, a tem samem uczynionoby koniec wszelkim nadziejom króla hollenderskiego, przywrócenia pod jego panowanie Belgii. To ważne *factum* przypisać należy stałości króla Leopolda, który przyjmując tymczasową konwencyę, oznaymił swoje postanowienie iż nie przystąpi do dalszych układów, dopóki te trzy mocarstwa nie dopełnią dyplomatycznych stosunków, zwykłych pomiędzy przyjacielskiemi dworami europeyskiemi.

FRANCYA

Paryż 6 *Lipca.*

Według doniesień z Genui aresztowano znowu 18 osób z tameczney załogi, a w Alexandryi jeszcze więcey. W Turynie aresztują ciągle. Adwokat Jos. Oliveti i jego brat Wiktor doktór w cytadeli, doktór teologii Gioberti i wiele innych osób aresztowano w tych dniach.

Ausryacki gabinet miał oświadczyć, iż w razie naymnieyszego zaburzenia w krajach króla Sardyńskiego Karola Alberta, niezwłocznie każe wkroczyć swoim woyskom a nayprzód do Piemontu; na co miał nasz rząd odpowiedzieć, iż w takim razie osadzi niezwłocznie Sabaudyą.

Marszałek Soult objawił marszałkowi Clauzel życzenie rządu, aby zamierzoną podróż do Algieru na czas dalszy odłożył; ostatni wymawiał się wprawdzie danem przyrzeczeniem niektórym swoim kollegom, jednakowoż dał poznać, iż przeciwko woli rządu nic nie chce działać.

Zapewniają, iż rząd wysłał rozkazy do obsadzenia woyskiem, afrykańskich miast Belidy i Cokah; wkrótce mają bydź wysłane w tym celu, woyska do Algieru.

HISZPANIA.

Madryt 21 *Czerwca.*

Deputowani miast i prowincyi zgromadziwszy się onegdy rano w mieszkaniu marszałka Castarznos prezydenta Kastylii, udali się do palacu królewskiego. Król miał do nich krótką przemowę, w którey oświadczył deputowanym, iż jedyny cel ich zwołania jest ten, aby jego córce, xiężniczce Asturyi, złożyli przysięgę hołdu i wierno-

ści. Skoro się król oddalił, oznaymił tymże prezydent, iż w skutek rozkazów królewskich odprawi się ta uroczystość dnia następującego w kościele San Gieronimo.

PORTUGALIA

Oporto 21 *Czerwca.*

Vice-hrabia Santarem oświadczył w grzecznie napisanym liście do angielskiego jeneralnego konsula P. Hopymer, że Don Miguel niemoże dozwolić przewiezienia wina angielskiego z Villą-Nouva, spozobem proponowanym. Jak się teraz dowiadujemy z pewnego źródła, uczynił konsul pułkownik Sorell, lordowi Palmerston propozycyą, aby Villa-Nouva obsadzić 2000 ludzi woyska marynarki, i te wina kazać przez maytków zabrać przemocą. Tę propozycyą chętnie przyjmie lord Palmerston, gdy Anglia i Francya wspólnie pragną pozyskać wpływ w sprawach portugalskich; a gdy Francya widocznie wspiera Don Pedra ludźmi i pieniądzmi, przeto więcey jest poważaną z naszey strony; lecz przez woyskowe obsadzenie Villa-Nouva pozyskałaby Anglia przewagę, ponieważ przez zniesienie blokady, uczyniłaby wielką przysługę dla konstytucyonistów, a z miguelistami wplątałby się w stan nieprzyjacielski. Utrzymują, że Don Miguel odjechał do Lizbony, jedni mówią, iż z obawy, aby nie był odcięty, (?) według innych, że się chciał pożegnać z xięciem Don Carlos, przed jego odjazdem do Rzymu.

Lizbona 25 *Czerwca.*

Eskadra z Oporto zbliżyła się dziś do tuteyszych brzegów. Nieprzyjacielskie wojenne okręty stały od piątku do niedzieli koło wysp »Belingos« zapewne dla zwrócenia uwagi tuteyszego rządu, ściągnienia w tę okolicę wszystkich woysk, któremi nasz rząd dysponować może; niektóre poruszenia w Tagu okazują widoczną obawę, aby nieprzyjaciel nieusadowił się w krajach południowych, gdzie wylądował, dla tego ustawiono trzy nasze zbroyne okręty, naprzeciwko Casilhos, jednak od strony bliżey Lizbony. Xiąże Cadaval zwiedził dziś obadwa nasze naywiększe okręty. Trzy podeyrzane okręty pokazały się przed weyściem do Tagu, a przed godziną otrzymano wiadomość telegraficzną, iż takowych sześć o podal dostrzeżono. Angielskie okręty wojenne, krążą tu od soboty, aby za zbliżeniem się eskadry Don Pedra, cofnąć się do góry rzeką; fregata hiszpańska już się oddaliła. Jeżeliby zaś eskadra Don Miguela rzekę Tag wprzód opuściła, naówczas ma mieć zamiar admirał angielski Parker, z okrętem »Azya« i jedną fregatą popłynąć za tą eskadrą, dla wzbronienia czynów gwałtownych przeciwko wszelkim okrętom, pod banderą angielską, przy wyprawie Don Pedra będącym; co także uczyni z swey strony francuzka fregata. Angielscy żołnierze morscy wysadzeni będą na ląd, dla bronienia osób i własności swych krajowców, obawiają się tu więc krwawych wypadków. Cholera panuje także w Figueiras, gdzie wojenny okręt Don Pedra od dawnego czasu blokuje port tamteyszy.

GRECYA

z *Korfu* 16 *Czerwca.*

Listy z wysp Jońskich nadesłane przez kupiecki okręt, donoszą, że miasto Arta w Epirus, doznało w końcu maja krwawych scen: »W nocy dnia 25 maja napadła banda blisko z tysiąca zbroynych przybyłych z sąsiednich gór Greków, to miasto, i przeraziła w głębokim śnie mieszkańców, popełniając rabunki, zabóystwa i pożogi. Wielu naymajętnieyszych obywateli musiało drogo okupywać swoje życie, a którzy niebyli w stanie okupienia się, zostali zabici, lub powleczeni jako zakładnicy. Wiele domów spalono. Władze i mała załoga woyska shroniły się do cytadelli. Trzy dni trwało to zniszczenie, poczem banda składająca się z Turków i Greków z rozpuszczonego nieregularnego woyska, udała się napowrót w góry.

Wiadomości z Nauplii do d. 2 czerwca nadesłane do Monachium wystawiają stan rzeczy dosyć zaspokajający. W Argos spłonęły wielkie i piękne koszary dla jazdy, oficerowie utracili całą swoję własność. Woysko bawarskie udało się potem ztamtąd do Tebów. Od granic donoszono o małych potyczkach, które jednak są tem mniey znaczące, gdyż wszędzie, gdziekolwiek się Palikarowie pokażą, mieszkańcy umocowani od rządu, uderzają na tychże z bronią i rozpędzają ich. Teraz, gdy granice już są obsadzone woyskiem bawarskiem, ustaną także podobne napady, zwłaszcza, gdy woyska nieregularne rozpuszczone które się udały w kray turecki, przez Turków pobitemi zostały, a część ich ma bydź w Agrafa zamkniętą.

(G. P. S.)